
Mødedokument

B9-0407/2023

2.10.2023

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om status over Moldovas vej mod EU
(2023/2838(RSP))

Emmanuel Maurel
for The Left-Gruppen

**Europa-Parlamentets beslutning om status over Moldovas vej mod EU
(2023/2838(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og 49 i traktaten om Den Europæiske Union,
  - der henviser til Det Europæiske Råds afgørelse af 23. juni 2022 om tildeling af status som EU-kandidatland til Moldova,
  - der henviser til Kommissionens meddelelse af 17. juni 2022 med titlen "Kommissionens udtalelse om Republikken Moldovas ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union" (COM(2022)0406),
  - der henviser til det fælles arbejdsdokument fra tjenestegrenene af 6. februar 2023 med titlen "Association Implementation Report on the Republic of Moldova" (Rapport om gennemførelsen af associeringsaftalen med Republikken Moldova) (SWD(2023)0041) med en gennemgang af Moldovas gennemførelse af reformer i henhold til associeringsaftalen mellem EU og Moldova siden oktober 2021,
  - der henviser til Kommissionens analytiske rapport af 1. februar 2023 om Moldovas tilpasning til gældende EU-ret og landets generelle evne til at opfylde forpligtelserne ved medlemskab (SWD(2023)0032),
  - der henviser til Venedigkommissionens foreløbige udtalelse af 13. marts 2023 om lovudkastet om begrænsning af overdrevent stor økonomisk og politisk indflydelse i det offentlige liv (fjernelse af oligarkier),
  - der henviser til den mundtlige opdatering af 22. juni 2023 fra EU's kommissær med ansvar for naboskabspolitik og udvidelse, Olivér Várhelyi, om Moldovas reformfremskridt,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Moldova er et af Europas fattigste lande; der henviser til, at det anslås, at 1 150 000 moldovere – 28,7 % af den samlede befolkning – har forladt landet; der henviser til, at Moldovas økonomi er stærkt afhængig af pengeoverførsler fra migranter; der henviser til, at nedgangen i pengeoverførsler fra migranter som følge af pandemien og krigen i Ukraine kombineret med en faldende og aldrende befolkning har resulteret i, at et betydeligt antal lavindkomsthusholdninger er blevet afhængige af pensioner og social bistand;
- B. der henviser til, at Moldovas komplekse historie med at være en del af forskellige magter og blive påført lidelser af disse traditionelt giver sig udtryk i de politiske synspunkter og geopolitiske præferencer hos landets herskende klasse og befolkning; der henviser til, at det moldoviske samfund vedvarende har været splittet mellem tilnærmelse til Vesten eller til Rusland; der henviser til, at oligarker fortsat har en

overdrevent stor indflydelse i kraft af særinteresser i det økonomiske, politiske og offentlige liv i Moldova;

- C. der henviser til, at Moldova forbereder sig på en række valg, nemlig nationale valg og kommunalvalg i efteråret 2023, præsidentvalg i 2024 og parlamentsvalg i 2025;
- D. der henviser til, at Republikken Moldova er blevet uforholdsmæssigt kraftigt påvirket af den russiske angrebskrig mod Ukraine, hovedsageligt på grund af de mere end 474 000 flygtninge og over 76 000 statsborgere fra tredjelande, som er ankommet siden februar 2022 – hvilket er det højeste antal pr. indbygger i alle de lande, der har modtaget flygtninge fra Ukraine – men også på grund af tabt handel samt højere energi- og transportpriser; der henviser til, at mere end 102 000 flygtninge har valgt at blive i landet, hvoraf næsten 48 000 er under 18 år; der henviser til, at den moldoviske regerings og befolknings reaktion på denne situation var og fortsat er eksempel på solidaritet med dem, der flygter fra krigen;
- E. der henviser til, at Moldova i 2022 oplevede den alvorligste energikrise i sin historie, efter at Ukraine ophørte med at eksportere elektricitet på grund af russiske luftangreb på kritisk infrastruktur og den russiske energigigant Gazprom reducerede gasleverancerne til det halve; der henviser til, at inflationen i et af Europas fattigste lande som konsekvens heraf nu er på 34 %, hvilket har ført til, at forsyningsregningerne er ti gange så høje som i 2021;
- F. der henviser til, at russiske krydsermissiler adskillige gange har krænket Moldovas luftrum og territorium; der henviser til, at den russiske præsident, Vladimir Putin, har ophævet et dekret fra 2012, hvori Rusland forpligtede sig til at finde en løsning for Transnistriområdet, der bygger på respekt for Moldovas suverænitet og territoriale integritet; der henviser til, at den russiske udenrigsminister, Sergej Lavrov, den 2. februar 2023 advarede om, at der kan overgå Moldova den samme skæbne som Ukraine – at blive invaderet af Rusland – hvis Moldovas præsident, Maia Sandu, overvejer at slutte Moldova sammen med Rumænien og tilslutte sig NATO;
- G. der henviser til, at energi- og sikkerhedskrisen også har resulteret i en overvældende støtte fra internationale partnere; der henviser til, at EU har tilvejebragt en omfattende støttepakke på over 1,2 mia. EUR i lån og tilskud siden oktober 2021 med henblik på at styrke Moldovas modstandsdygtighed, herunder budgetstøtte, makrofinansiel bistand, humanitær bistand og bistand under EU-civilbeskyttelsesmekanismen; der henviser til, at EU også har ydet støtte ved at forbinde Moldova med det europæiske kontinentale net; der henviser til, at EU har gennemført midlertidige handelsliberaliseringsforanstaltninger for at støtte Moldovas økonomi ved at tildele landet årlige toldfrie toldkontingenter, så det kan forvinde tabet af sine eksportmarkeder i Rusland, Belarus og Ukraine; der henviser til, at EU har godkendt en ny støttepakke til Moldova, og at forslaget til revision af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 fremhæver, at ca. 600 mio. EUR i finansiering under instrumentet for nabolik, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) kan omfordeles til programmer for 2024-2027 for at øge støtten til nabolande, herunder Moldova;
- H. der henviser til, at der den 17. februar 2023 tiltrådte en ny regering under ledelse af Dorin Recean, som vil fokusere mere på sikkerhedsdimensionen ved den nuværende

krise end på økonomisk udvikling og leveomkostningskrisen;

- I. der henviser til, at der siden den første demonstration den 8. september 2022 har været fortsatte demonstrationer i Moldova; der henviser til, at demonstranterne forlanger, at regeringen fuldt ud subsidierer borgernes vinterenergieregninger, at den ikke "involverer landet i krig" og at landets provestlige regering træder tilbage;
- J. der henviser til, at oppositionen, efter at det moldoviske parlament havde stemt for at ændre nationalsproget fra moldovisk til rumænsk, arrangerede en demonstration imod denne ændring foran Moldovas forfatningsdomstol;
- K. der henviser til, at en gruppe demonstranter den 26. marts 2023 samledes foran mindesmærket for Stefan den Store i Chişinău og krævede Moldovas sammenslutning med Rumænien;
- L. der henviser til, at Moldovas præsident den 13. februar 2023 advarede om et planlagt russisk statskup i landet; der henviser til, at premierminister Dorin Recean reagerede på protesterne ved at foreslå demonstranterne at tage på arbejde og udtalte, at arrangørerne af demonstrationerne og de personer, der ulovligt havde finansieret dem, vil blive retsforfulgt i kølvandet på reformen af retsvæsenet;
- M. der henviser til, at den moldoviske regering har vedtaget en række kontroversielle love, herunder ny lovgivning, der styrker dens sikkerheds- og efterretningstjenestes beføjelser, hvilket Venedigkommissionen har kritiseret, og et forbud mod en række TV-kanaler;
- N. der henviser til, at Moldovas forfatningsdomstol den 19. juni 2023 forbød oppositionspartiet Şor, som blev anklaget for at handle i strid med retsstatsprincippet og bringe Moldovas suverænitet og uafhængighed i fare;
- O. der henviser til, at EU den 28. april 2023 på Moldovas anmodning fastlagde en ramme for målrettede restriktive foranstaltninger over for personer, der er ansvarlige for at støtte eller gennemføre tiltag, der underminerer eller truer Republikken Moldovas suverænitet og uafhængighed;
- P. der henviser til, at Amnesty Internationals rapport om Moldova i 2022 fastslår, at der ikke er gjort synlige fremskridt med hensyn til at reducere tilfælde af tortur og anden mishandling i forbindelse med tilbageholdelse, at der fortsat er straffrihed for tidligere menneskerettighedskrænkelser begået af retshåndhævende myndigheder, at der er indført nye "midlertidige" restriktioner for offentlige forsamlinger, at LGBTI-personers rettigheder ikke er blevet gennemført fuldt ud, hvilket har ført til tilfælde af chikane, forskelsbehandling og vold, at nogle modtagelsescentre for flygtninge har afvist flygtninge, der tilhører religiøse og etniske mindretal, og at retsforfølgelse og fængsling for fredelig politisk opposition fortsætter i udbryderområdet Transnistrien;
- Q. der henviser til, at Kommissionens udtalelse om Moldovas ansøgning om EU-medlemskab skitserede ni skridt, som Moldova skal tage for at gøre fremskridt på vejen mod tiltrædelse af EU, nemlig en omfattende reform af landets retssystem, gennemførelse af henstillingerne fra Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europas Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) og

Venedigkommissionen, bekæmpelse af korruption, gennemførelse af sit tilsagn om fjernelse af oligarkier, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, reform af den offentlige forvaltning, forbedring af forvaltningen af landets offentlige finanser, inddragelse af civilsamfundet og styrkelse af beskyttelsen af menneskerettighederne;

- R. der henviser til, at Kommissionens mundtlige foreløbige opdatering om udvidelsen fra juni 2023 anerkendte de fremskridt, Moldova har gjort med hensyn til tre af de ni betingelser, som Kommissionen har fastsat, og at der stadig er meget mere arbejde at gøre for at bekæmpe korruption og organiseret kriminalitet og reformere landets offentlige forvaltning;
1. udtrykker sin solidaritet med det moldoviske folk, der oplever betydelige økonomiske, politiske og sikkerhedsmæssige udfordringer som følge af krigen i Ukraine; roser den moldoviske regering og befolkning for deres bemærkelsesværdige solidaritet med flygtningene;
  2. gentager sin støtte til Moldovas suverænitet og territoriale integritet inden for dets internationalt anerkendte grænser; fordømmer krænkelse af Moldovas territoriale integritet og ethvert forsøg på at undergrave landets stabilitet;
  3. gentager sin støtte til en omfattende og fredelig løsning på konflikten i Transnistrien på grundlag af Moldovas suverænitet og territoriale integritet og med en særlig status for Transnistriområdet; tilskynder til gennemførelse af alle tillidskabende foranstaltninger, der sigter på at undgå destabilisering; mener, at en omfattende og fredelig løsning på konflikten i Transnistrien er et væsentligt element i Moldovas EU-tiltrædelsesproces;
  4. minder den moldoviske regering om, at fredelige demonstrationer udgør et af de vigtigste elementer i et velfungerende demokrati, og opfordrer den til at garantere ytrings- og forsamlingsfriheden samt afholde sig fra at miskreditere kritiske stemmer;
  5. udtrykker sin bekymring over forværringen af den politiske situation i Moldova, som kan føre til yderligere splittelse i det moldoviske samfund;
  6. understreger, at det er nødvendigt at fremskynde indførelsen af den nye garanterede mindsteløn for alle og at forbedre den sociale beskyttelse; gentager sin kritik af, at gennemførelsen af den gældende EU-ret på det sociale område er underrepræsenteret i Kommissionens vurderinger og henstillinger, og opfordrer til at ændre denne situation;
  7. glæder sig over den moldoviske regerings opfyldelse af tre af de betingelser, som Kommissionen har fastsat, og de fremskridt, der er gjort på andre områder;
  8. bifalder den moldoviske regerings bestræbelser på at opfylde det krav om fjernelse af oligarkier, der er fastsat i Kommissionens udtalelse om Moldovas ansøgning om EU-medlemskab; opfordrer imidlertid indtrængende de moldoviske myndigheder til at følge op på Venedigkommissionens henstillinger om at følge en systemisk tilgang med det formål at styrke landets institutioner og lovgivning vedrørende monopoler, konkurrencepolitik, politiske partier, valg, beskatning, korruption og hvidvask af penge;
  9. glæder sig over de indledende foranstaltninger, der er truffet for at bekæmpe korruption;

opfordrer til et styrket samarbejde mellem medlemsstaterne og de moldoviske myndigheder om efterforskning af banksvindelskandalen i 2014 og navnlig om at sikre tilbageførslen af stjålne aktiver og retsforfølgning af de ansvarlige;

10. understreger, at der ikke er nogen "hurtig vej" til EU-medlemskab, og at tiltrædelsen fortsat er en meritbaseret og struktureret proces, der kræver, at samtlige kriterier for EU-medlemskab opfyldes; mener, at tiltrædelsesforhandlinger først kan finde sted, når alle de ni betingelser, som Kommissionen har fastsat, er opfyldt fuldt ud;
11. anerkender den betydelige støtte, som EU yder for at hjælpe det moldoviske folk med at skuldre konsekvenserne af den russiske invasion af Ukraine, nemlig at håndtere flygtninge- og energikrisen samt inflationen på succesfuld vis; opfordrer EU til fortsat at støtte Moldova;
12. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt Moldovas regering og parlament.